

TEVYNE

Organas Susvienijimo L. A.

N. 38

Plymouth, Pa. 6 d. Spalio 1900 m.

metas V.

NEDELINIS LIETUVISZKAS LAIKRASZTIS ISZEINANTIS KAS SUBATA.

THE LITHUANIAN WEEKLY.

„TEVYNE“.

Published every Saturday at Plymouth, Pa.

Subscription \$1,00 per year.

All communications should be addressed:

T. Astramskas P. O. Box. 649
Plymouth, Pa.

Rates of Advertising.

one inch once.....0,50
one inch one month.....\$1,00
one inch per year.....\$10,00

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER
AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

„Tėvynė“ ne sąnariams Susivienijimo kasztuoja per metą \$1,00.

Korespondencijas reikia siųsti ant antraščo.

T. ASTRAMSKAS

P. O. Box. 649.

Plymouth, Luz.Co. Pa.

XV SEIMAS Susivienijimo

Lietuvių Amerikos atsiliks 9, 10 ir 11 spalnio (utarnike, se-redoje ir czetverge) ELIZABETHE, N. J. Ant salės Grand Army Hall (East Jersey str.). De-legatai gali kreiptis pas S. Ma-kauska, 82 Bond st., arba pas A. Babarska, 194 First st. Ar-cziausia nuo jų geležinkelio stacija yra Elizabeth - port.

Prz. kun. Kaupas.

Kardas ne už vargsza.

Kas protą liaidžia siektie tolyn, tai isz tiesų randa, kad kardas ar szaudyklė ne vargszo užtarimui pa-gaminta, bet vargszo prisloginimui.

Sziame paskutiniame laike darbi-ninkai kietųjų anglekasyklų kad su-

straikavo už skriaudas jiems daro-mas per valdytojus kasyklų, ir už skriaudas jau besavžiūszkas - para-ko bertainėlis Luzernes paviete ka-sztuoja \$2.75c. su taje tik 7 ar 10 ka-rų priszaudoma anglių, kumpanijai bertainėlis kasztuoja 95 centai — tai rėgima grynai kad darbininkai turė-jo pyną tiesą permamos reikalauti; ant reikalavimo darbininkų kumpa-nijoms neziurint, turėjo straikuoti nezinant laimėjimo.

Sztai sustraikavus Shenadorije, kilus visai menkos vertės pasiprie-szinimui prieszai skapsus, ant moste-lėjimo kapitalistiszko 21 rugsejo 1900 m. valdzia Harisburge budamas gu-bernatorius Stone pasiuntė 3 regi-mentus (pulkus) kariumenės į She-nadorį apstabdyti neramumą strai-kierių, ir apszauktas buvo apgulimas miesto.

Apgulimas miesto Shenadorio bu-vo bergzdinis, nes neturėjo ten ma-žiausio darbo ne tik armotos nuga-bentos bet spakaini bedarbo stovėjo kareivių sustatyti ant Columbijos daržo karabinai.

Prie pasiplėtojimo straių, ne tik kad ginkluota kariumenė, bet įsiki-szo ir dvasiszkoji vyriausybė, vyrai kurie valdo visais kuningais katali-kiszkos bažnyczios t. y. vyskupas Philadelphijos Ryan ir kardinolas Baltimorės Gibons kaipo tarpininkai tarpe kapitolo ir suskurdusiojo darbi-ninkiszko svieto; tarpininkų, vysku-po ir kardinolo galima buvo pamaty-ti visur laikraszcziuose net ir pavaiak-slus.

Czion broliai skurduliai pasiklau-sti savęs galit — kodel darbininkų ap-siskundimo negirdėjo kumpanijos,

negirdėjo valdzia kurę patys renka-te, negirdėjo ir tarpininkais nebuvo nė vyskupas nė kardinolas, nė pra-testoniszki kuningai, ir kas pasidarė dabar kada pradėta už skriaudą ei-manuoti pablicznai, pradėta placziai straikuoti, kad nori dar buti tarpi-ninkais?

Karė vieszpatysczijų del užgrobi-mo, karė darbininko be kulų ir ar-motų del kasnio duonos; ir kada bus karėmis galas? kada szventesnė tei-sybė pražydės, vargas spėti!

Straikai szie gal iszeis ant laimėji-mo darbininkų, nes isz dalies jau kumpanijos prisilenkia, bet saugok Die kad taptų jaigu praloszta, tai vel nuo dolerio luptų procentą po 30 c. kaip kad buvo Schulkinge po straių 1877 m. 1888 m.

Priesz rinkimus prezidento, dar re-publikoniszki biznieriai mat szniaka darbininkams, kad prispirsę kumpa-nijas ant prisilenkimo darbininkams, bet tuomi tik akis nori apmuilinti; bet vargas per daug apmuilint darbininkus, kadagi greitai susipranta ką nori politikieriai laimėti, ir kurion pusen pakreipti.

Czionais jaigu laimikis darbinin-kų pusen lynks, tai nė demokratai nė republikonai tą suteiks, bet tik pla-tus darbininkų susiriszimas Unija, be Unijos neiszklabintų niekas bent kokį nors palengvinimą darbo szali-ninkystei.

Jaigu darbininkai prasilavintų pla-cziaus laikytis prie saviszkos vieny-bės, neteip butų sunki pergalė kapi-tolo suktybių, bet kad daugybė tos del savęs naudos suvis nenor supra-sti, tai ir skriaudas darbininkas skau-desnes nukent.

Isz Lietuviszku dirvu Amerikoj.

Glen Lyon ir Vaname, Pa. 30 die-
na rugsejo buvo susirinkimas lietu-
vių po bažnytinėje salėje kur pribu-
vęs isz Plymouth'o T. Astramskas
laikė kalbą arti adyną laiko.

Kalbėtojas tarp kitko nurodė, kad
nereikia praleisti laiką ant tuszczio,
nes prabėgus gėdri diena nesugryžta
kaip upės vanduo.

Susirinkusie klausytojai, labai gra-
žiai ir ramiai laike kalbos užsilaikė;
atsilankė ant susirinkimo ir dvi lie-
tuviszkos moters.

Po prakalbų laike kuopa Susivie-
nijimo L. A. mitingą; ant delegato
į seimą S. L. A. iszrinko Juozą An-
skį.

Waterbury, Conn. Mieli Viengen-
cziai. Sziuomi siuncziu szirdingiau-
sia acziu, dėl neužmirsztanczių ma-
neš, ir savo simpatija iszreigždami,
prisiuntet man pinigiszkas aukas.

Priėmiau nuo Susiv. centr. kasie-
rius \$6,52c kuriuos tai pinigus buvo
tautiecziiai į ten nusiunte. Nuo Lovell
Mass. lietuvių priėmiau \$5,50c isz
Broockton, Mass. nuo vieno lietuvio
gavau \$1,00; (vardo nebuvo pasira-
szyta) nuo K. Rutkausko 25ct, ir nuo
J. Bagdono 10ct. Nerandu žodžiu
dėl iszreiszkymo savo jausmam dėl
visų aukavusių naszlės pinigėli; dar
nors truputi apsitaisiau del žiemos
drapanas ir szejp ant duonutės pora
centų užteko. Lai jums szimteropai
apsimoka, del manės iszduoti centai.

Su nusižėminimū

Julljonė Tareilienne per M. J. D.

Isz kelionės namieje.

Visiems lietuviams yra žinoma kad
kun. Žilinskas klebonas Plymouth'o
lietuviszkos parapijos buvo iszvažė-
vens į Europą, lankėsi Anglijoj,
Prancuzijoj ir Prusuose, dabar vaka-
re 29 diena rugsejo laimingai isz ke-
lionės sugryžo į savo paprastą bu-
veinę į Plymouth'ą, Pa.

Kelionė kun. Žilinsko po Europą,
del lietuviszkos tautos atnesz naudą,
apie ką matysime tolesniuose jo rasz-

tuose isz kelionės po Europą.

Wilkes-Barre, Pa. 2
dieną Spalio ant prakalbų prezidento
Unijos buvo kaip raszo „Wilkes-
Barre Daily News" 25,000 vyrų.

Tirsztas tai susirinkimas kokis
Wilkes Barres mieste vargu kada
buvo. Prakalbos buvo ant West Side
Park. Pirmiausiai kalbėjo prietelis
darbininkų kuningas Dunn, potam
prezidentas Unijos Mitchel, toliaus
jo pagalbininkas Fred Dilcher, pas-
kui moteriszkė Jones ir kiti. Kalbos
žmonems gana gerai patiko, plojimai
rankų tą ženklino.

Po visai parodai norint dalivauto-
jams pasiekti savo buveines į apielin-
kės miestus, turėjo minės žmonių
laukti vėlyvos valandos kad tik gau-
ti parvažiuoti ant strytkarių. Kum-
panijos strytkarių nespėjo vežti žmo-
nes namon, nes visi keliai buvo užim-
ti keliaujanczių.

Dieną 2 Spalio didelis buris uniji-
stų dar straikuojanczių pėksti iszėjo
isz Plymouth'o į Wilkes Barre po
keturis glituos susiriktavę, ten buvo
ant prakalbų savo organizacijos pre-
zidento Mitchel. Parodoje keliavo ir
maži vaikai dirbanti ant brekerio
prie szleitų pikiavimo.

Darbininkai visi buvo su ženkle-
liais unijistiszkais ir tiek daug, kad
vargas buvo suskaiyti.

Apie Plymouth'a Edvardsvill'ę ir
Milutę straiquieriai labai gražiai elge-
si, į darbą neina niekas ir kumpani-
ja neturi mažiausio reikalavimo
szaukti miliciją.

Atsilankimas Unijos prezidento su
prakalbotis į Wilkes Barre, padarė
nemažą jomarką visam miestui, nes
isz apielinės visus darbininkus kaip
varyte iszvarė į Wilkes Barre; per 3
adynas isz Plymouth'o stritkariai ei-
dami į Wilkes Barre, buvo teip pilni,
kad net stritkario sparnai užsigrudė
žmonėmis.

Isz straiškų lauko.

Kardinolą Gibonsą isz Baltimores
anglekasyklų savininkai užprasžė į
tarpininkystę tarpe straikuojanczių
darbininką ir tarpe kumpanijų; kar-

dinolas nenori į tai drąsiai kisztis,
kadangi jį užpraszo tik bagocziai, o
kita darbininkų szalininkystė suvis-
tyli, jaigu darbininkai pareikalautų
teippat idant butų sutaikintoju, kar-
dinolas greitai apsiijimtų buti paliu-
bovnu sudžia, ir straikai greit už-
baigtų.

Prezidentas Unijos Michel apsižiu-
rėjo, kad dar straikuojant kitų an-
glių darbininkams, pradėjo pabrinkan-
tai sunaudoti anglis minksztus vie-
ton kietų; telegrafus sekretoriams
distriktų iszsiuntė, idant ir minksztų
anglių darbininkai sustraikuotų.

Rodos tarpe savininkų anglekasy-
klų atsibuna gana slaptingai, ir viska
ką nutare, joki reporteriai perdema-
nežino.

Savikinkai kasyklų nenori pripa-
žyti Uniją kuri kad kontroliuotų ne
unijonistus.

Prezidentas unijistų Michel teipoi-
gi viską užlaiko-ką žino slaptoje,
ant užklauso reporterių, nene-
nieką atsakyti.

Ant straiquierių galvos ką buvo
regimentai (pulkai) milicijos į She-
nadorį sutraukta, dabar vienas reg-
mentas jau iszvažėvo, nepoilgam tu-
rės ir paskutiniai du reg. dangintis
savais keliais.

Straiquieriai tykia elgesi, ir strai-
kuoja kaip muras.

Kietų anglių darbininkai gal nor-
dabar iszlaimės, nes pirmieji strai-
kavimai buvo ne ant naudos darbi-
ninkų.

D u b o j u j e 2 dieną spalio
pranesza pats organizatorius darbi-
ninkų mainų p. T. Haggerty, jo
buvo laikytas mitingas reprezentan-
tų nuo 14,000 mainierių minksztų an-
glių distrikto N. 5 ir 2; jų mie-
skyriai szejp skamba:

1. Mainieriai dabar straikuojanti
kietose anglise galės gauti pagal-
nuo minksztų anglių darbininkų tu-
kol jie pajiegs gelbėt.

2. Jaigu darbininkai minksztų an-
glių patirs kad kumpanija Jeffers
ir Clearfield Coal ir Iron Co. an-
kitos kumpanijos minksztų ang-
sių anglis del dapyldimo orde-

kietų anglių bent kur į vidurinę arba žieminę Pensilvaniją, tada straikuos visi ant syk.

Szitokie protavimai darbininkų dirbanczių ne tik anglekasyklose, bet ir visose bent kokiose dyrbtuvėse jau gana seniai geidaujami, bet kad įsikūnintie negalėjo, tai dvejoja priežastis kliudė, ir teip:

1. Stoka vadų kurie neparsiduoda.
2. Stoka tikros mislies apie darbininkiską klausimą tarpe paczių darbininkų.

Tokios priežastis kliudo darbininkus nuo seniai, ir vis gal ateis laikas, kad turės darbininkai geresnius vadus partijai savo, ir pats geriauis mislitie pradės.

Bus laikoma vėla konvencija delegatų nuo visų mainierių siustų; isz Szenadorio bus 10 lietuviszkų delegatų, 8 lenkiskzi; 4 grekiskzi 3 angliškzi. Kodel angliškzi tik 3?

Companijos dar duoda po 10 centų ant dol. procento, bet tas dar tik per tuom laik, o ar norės paskui duoti?

Isz politikos lauko.

Chinija.

Chinuose vieszpatystės Europos vis teip pat tāsosi, ir užbaiga kaip greitai taps, pats gal vieszpacziai neatmytų.

Isztraukimas isz Pekino maskolizskos kariumenes kurios yra 8,000 ėsas sulaikytas, ir kas nors kitaip vėla svarstoma. Rosija ir Prancuzija nori kad ciesorius ir ciesorienė naszlė pargryžtų į sostapilį Pekiną. Amerikonai ir Anglija reikalauja tik ciesoriaus vieno sugryžimo. Ciesorienė naszlė reikalaujanti druto užtikrinimo ir apsaugojimo gyvasties jos ir ministrų, ir tada tik gražysenti ciesorių. Maskolijos ambasadorius protegavoja ciesorieniai Maskoliją kuri apsaugosent geriausiai gyvastį ciesorienės ir ministrų kad sugryž į Pekiną.

Vargiai katras isz Europos vieszpaczių gryžtų į nagus niaprietelių savo kurie randasi sostapilėje, o dar

norima kad Chinijos ciesorienė gryžtų.

Prie sątaikos artintis, neturi vieszpatystės užsitikėjimo stokuojant tam tikrų legalizzkų dokumentų su kuomi gali taikintis.

Vokietija daboja atsargiai ką daro Maskolija Mandžurijoje, ir Anglija ant upės Yangtze.

Laikraszcziiai kiti vėla garsina, kad Maskolija su Vokietija dar sutarė teip: Vokietija nesikisz nieko priesz Maskoliją veikmėje bent kokioj ant Mandžurijos ir jokiam darbui nesiprieszins; už tą geradejistę Vokietijos, Maskolija nesiprieszins jokioms užmetanczioms pretencijoms priesz Vokietijos, ir toji naudotis galės isz tokių mylistų Maskolijos. Viena ir kita seses veiks ką norės ir reikalaus ko pamėgs nuo szalies Chinizskos. Nors kaip garsinama, ranka rankai paduota, bet ar teip galės būti, negalima tvirtinti.

Philipinai.

Pasikėleliai ant salos Luzon pasirodė net nežine isz kur gana darbszcziiais; isz visur vis platesnės žinios siekia margą svietą apie susirēmimus dar naujus amerikonų su Philipinų pasikėleliais.

Jenarolas Yuong į provinciją Ylocon praszo prisiusti daugiau pajiegy.

Kapitonas Mitchelis su savo vyrais 134 užkabino skyrį pasikėlelių susidedantį isz 800 žmonių, ir tame susirēmime prispirtas buvo Mitchel sprustie nuo pasikėlelių szalin paliekant muszoje cialą treczdaį savo žmonių. Philipinai tame pražudė 10 savų, ir 20 tapė sužeista.

Jenarolas McArthur pranesza savo raportuose rėdai Amerikos apie kitų nemaž susirēmimų nelinksmas pasekmes provincijoje Ilokan, Cary ir Estella.

Visa apelinkė sziaurinė nuo Manilos ir Bulakanas, susibuntavojo dar priesz amerikonus.

Amerikonizska kariumenė isz Chinijos dar perkelema in Manilą.

Jenarolas Chaffe dabos visą iszke-

limą amerikonizskos kariumenės paliekant del sargybos vieną pulką pekstininkų, vieną szvadroną raitelių, vieną bateriją altilerijos Pekine.

Maskolijos jenarolas Linevičz pagarsino jenarolams kitų vieszpatystę kad liepiama iszkelti visas pajiegas lauk isz Pekino, bet kiti jenarolai pasigavo ant melo, kad negavę niekas to prisasymo nuo savo szalies rėdo.

Nesitikimas dar tarpe Maskolijos ir Anglijos platinas.

Garsinama, kad ciesorius Chinijos izdavė paliepiamą nubausti visus kaltus kurie dalyvavo ar buvo priezaszczia kilusių maisztų KInijoje, toke baismė palypstant net ir kuningaiksztį Tuaną kurs taps atiduotas teisdarysčiai; jau nemaž auksztų urėdninkų atstatyta nuo urėdų ir perduoti teisdarysčiai.

‡ Jenarolas McArthur davė žinę į Wasington'a isz Manilos kad 11 rugsėjo pulkaunikas Deverauks Shields su 29 pulku akvatninkų iszsijudino isz Santa Cruz į Filipinus, ir ik sziol nera apie jį jokios žinios. Rokuojama kad ar sumusztas visai ar nelaisven papuolė.

Nori sutaikos.

Prancuzija su Morokija niaujasi, teisybę viena szalis savo laiko kita savo, taigi Sultonas Morokijos reneges praszyti Europos vieszpaczius, kad jie suszauktu tarptautizska kongresą, ir užbaigtu nesutikima tarpe szalių Morokijos ir Prancuzijos.

Suszauditas ministeris.

Respublikės San Salvador karės ministeris Castro buvo padaręs suokalbi nustumtie nuo prezidentystos dabartini prezidentą Tam Regalado, ir apszauktie save prezidentu; suokalbi isztyrta, ir ministeri Castro suszaudita.

Su smerczia vado suokalbės visi sąnariai to suokalbio iszsisklaistė.

Kaip seni vieszpaciai.

Papiežius Leonas XIII	90 m.
Karalius Danijos Christijonas	82 m.
Anglijos Viktė	81 m.
Oskar Karalius Szvediszkas	71 m.
Austrijos ciesaorius Juozas Pranci-	(szkus 70 m.
Karalius Belgijos Leopoldas II	65
Prancuzijos prezidentas Emil Lou-	(bet 62 m.
Karalius Portugalijoi Karolis I	61
Karalius Rumunijos Karolis I	61
Kuningaiksztis Czarnogorijos	59
Sultonas Turkijos Abdul H. II	58
Menelik II karalius Obisinijos	58
Mc Kinley prez. Suv. Val. Am.	56
Karalius Grekijos Jurgis I	55 m.
Afganistano Abdarahmanas emir	(55 m.
Japonijos Mutsenito	45 m.
Szahas Persijos	45 m.
Voketijos ciesaorius Vilhelmas II	41
Kuningaiksztis Bulgarijos Ferdi-	(nandas 39 m.
Rosijos ciesaorius Mikalojus II	32
Italijos karalius Victor Emanuel	39
Ciesaorius Chinijos Kuang Siou	28
Aleksandras karalius Serbijos	24
Vilhelmina karaliene Holandijos	20
Alfonsas XIII karalius Iszpani-	(jos 14 m

Sudomi kudikiai.

Apdruskavimas kudikių buvo tai įpročiu isz senovybiausių laikų, netik valgomus apsudė daiktus gerai, bet ir kudikius gimusius.

Persitikrinta kada tapo, kad druskavimas turi savastį sudrutinancią nuo pagedimo, iszto visame saulėte-kije įsiveržė įprotis, kad gimusius kudikius del sudrutinimo maudydavo užsudentame vandenije, arba tiesiok susudė.

Ezechielius pranaszas tuom laik tēmįdamas kad tą įprotį nedabojama prie naujai užgimusio sakė: „Neapmazgotatave vandeni je, neisztrintas gerai su druska!“

Tokie įpročiai da vieszi net ir dabar Armenijoje. Smulkia labai druska apibarsto gimusį kudikį, ir po 3 adynų laikimo druskoje maudo ma-

žytį czystame vasarosiltij vandenije.

Įpėdinei senovybės Grekų barstė kudikius druskuminais.

Mažojoje Azijoi gōralei užgimusi kudikį laiko druska apibarstyta per 24 adynas, idant mat sustiprinti gerai jauną mažo skurutę.

Tankiai atsitinka, kad iszto kudikai įpuola į konvulsiją ir mirszta, tankiausiai, iszima isz tokios maudyklės kudikius kaip vyrtus vėžius paraudonavusius.

Vokiszkose provincijose ypatingai ant Renos vieszi ir dar įprotis kad tiką naujai užgimusiam kudikiui barsto už ausukių druską ir ant liežiuvuko, padaro isz popieros budelę kurę pripylę druska, deda į vystiklus.

Ten gyventojai mat užsitikrinę kad toks darbas užtikrina kudikiui gerą protą ir pridengia nuo piktųjų dvasių.

AMERIKA.

Salt Lake, Utah. Dabar neseniai pasikėlė dimnas skandalas ant politikiszkos dirvos.

Valstijoj Utah yra tiesos, kad jeigu gubernatorius iszvažiuoja bent kur, turi palikti savo vietoje vice-gubernatorių, abiems ant syk kad ir kasžinką nevale isz valstijos iszvažiuoti; prieszingai jeigu padaro, tro-tija tiesas buti urėdninkais.

Gubernatorius minėtos valstijos su vice-gubernatorium abu republikonai gal to nežinodami, apliaidę valstiją iszvažėvo pasitikti kokį ten Roseveltą, o tuom laik prezesas valstijos senetų demokratas užėmė iszvažėvusių vietas. Parvažėvę mislijo kad demokratas tik baikavoja, bet prezesas visai be baikų atstatė ir kitus republikonus nuo kurių galėjo vietų.

Lineziuoti nigeriai.

Szioje szalije nigerius už prasikal-timą bent kokį, retai kur teisdarystė sudija, vis daugiausiai žmonės pats be sudo vyroko barbariszku budu nužudo.

Apie New Orleans juodieje žmonės įprato naktimis užpuldinėt ant baltųjų ir apipleszt, žmonės baltieje

įpykę ant nigerių, mieste Pontcha-toula iszgriebė isz kalėjimo net 4 nigerius, ir visus be sudo pakorė. Visoje apielinkei nepaprastas kilęs sumiszimas tarpe baltų ir juodųjų; bagotesni ir apszviestesni nigeriai pasikavojo bažnycziose.

Amerikonai barbarauja.

Tarpe yvairių žinių laikraszcziuose ēsanczių, randame amerikonų pasiel-gimą su Philipiniais gana barbariszką.

Anot laikraszczių sakinio: Amerikonai užmėtinėjo barbarystę Tagalams, patis isz tikro apsieina su jais arsziaus neigu Indijonai.

Link sziaurės nuo Mindonos Oraquetoj, tapė gyventojų užpultas vienas Amerikos kareivis ir užmusztas; kerszijant už užmuszimą kareivio, skyrius 40 pulko pekstininkų, nužudė Oraquete 80 gyventojų, subambardavojo ir isz keturių kampu uždegė miestą.

Su Tugalais amerikonai elgesi nekaipo su prieszininkais atvyros kovos, bet kaip su pasulunais razbaininkais.

Nuo pat pradžios rėdiszkos karės su Iszpanija, amerikonai nužudė, isz-musze daug daugiau Philipinų, neigu Iszpanija per keleriopus kilusius ten maisztus.

Amerikoniszki aficieriai daro suda-tik isz vienos ypotos kaip maskolijos miravi sudžios.

Nekartą buvo pagarsinta omnestija del suimtų, kada anie spėjo sudė-ginklus, tuojaus iszkerta kaip nu-kelmo.

Amerikonai barbariszškai apsiejos kunu vado Tagalų Pio del Pinar kur nors jaunas vaikas bet smarku norėdams gelbėt su savo kariumė Aguinaldo atgryžimą, papuole į na-gus amerikonų, ir tapė užmusztas; amerikonai visą apiplėszė net ir isz rė-bų ir pametė ant lauko nepalaidotą; kadą gi tapė užmusztas per Tagalų Amerikos aficieras Kiefer, tai kumpanija amerikonai iszpjovė vis-skyrių Tagalų, ir raportuose savo rėdą pranesze, kad niaprietelis p-pė atmusztas su didemis del sav- nuotrotoms.

Idant dasižinot nuo Tagalų kuri turi savo ginklus, pakabina ant strickės Tagalą, ir toliai trauko tampo, kol ansai išduoda vieta pakavotų ginklų.

Tokie barbariški amerikoni pasielgimai yra apraszomi amerikoniszkuose laikraszcziuose.

Jenerolas Bates už tokį barbarišzkumą savo dieniniuose prikazuose užmeta aficieram Amerikos nežmoniskumą, ir grasina jiems asztriomis baismėmis jaigu toliaus teip pat su Tagalais elgsis.

Smulkmenos.

And dienos 16 szio menesio yra suszaukiami į Washingtoną visi Suv. Val. arcivyskupai.

† Vokietijos ciesorius Vilhelmas yra praszomas į tarpininkystę tarp nesutikimo Rumunijos ir Bulgarijos.

† Laimėjime dovanų ant visaszvietinės parodos Paryžiuje, pirmą vieta turi Prancuzija, antra Amerika.

† „Lietuva“ praneszė, kad Chicagoje yra komitetas kurs rupinsis apie įkurimą lietuviszkų kolonijų.

Tas užmanimas naudingiausias už visus užmanimus, bet kad tarpe lietuvių dą kalionizmas neprapletotas, tai ir pradžia nelengva.

† Kuningas Balceviczius budams Plimouth'e kol parvažiuos kun. Žilinskas, gerovę velidams straikuojantiems dar darbininkams, užszaukė pereitame menesije isz pamokslinczios, idant darbininkai susirinktų bažnyczion, jis atprovinėjo dievmaldystę velidams laimejimo straikuojantiems darbininkams.

Isz Susivienijimo dirvų.

Susivienijimo sanariams ir kitiems.

Dabar sziamė laike kol seimas pasibaigs, neraszykite niekas jokių klausimų į „Tėvynės“ redakciją, nė sekretoriui, nes nebusiu namieje ik po užsibaigimui seimo.

Prisiųsti nekurie klausimai teipgi pasiliko dar neatsakyta del to, kad reikia kanecz parengti viskas reika-

lingas del statymo zeceriams ant višos nedėlios kurioje bus seimas.

Teipgi del seimo jima laiką visas tinkantis prirengimas teip dokumentų kaip ir visų kas kieszasi Susivienijimo reikalų ir rokundų, todėl ir ketas atsakymų dar pasilieka po seimui kad ir liksis kitas sekretorius iszrinktas, bet visi atsakimai kurie mano laike prisiųsti, atliksiu asz netrukdydams kito.

Su guodone

Sekr. T. Astramskas

1. Petras Maslauckas, sąnarys Plymouth'o kuopos S. L. A. pasimirė 12 rugs. Buvo pilnu sąnariu S. L. A.

2. Stasys Gaižaukas, sąnarys Mahanoy City kuopos, persiskyrė su sziuo szvietu 26 d. rugs. Buvo pilnai užsimokėjęs į S. L. A.

3. Antanas Sztreimikis, isz Hazleton, pilnas sąnarys Susivienijimo, mirė 27 d. rugsėjo.

Central. Kom.

INEIGA Į KASA SUSIVIENIJIMO L. A.

Rugpjuczio (August) m.

Elizabeth, kuopa	\$1.00
Boston, Mass dr. Traideno	\$4.05
S. Boston, Mass. dr. Vytauto	\$12.00
Scranton, Pa. kuop. Gurevičienės	\$1.10
Amsterdam, N. Y.	\$5.00
Baltimore, Md, kuop.	\$1.00
Grand Rapids, Mich kuop.	\$3.20
Pittston, Pa. dr. s. Bal. Blaiv.	\$3.00
Hazleton, Pa. įsirasz. Remeikio	\$2.50
Shenandoah, Pa. Tabaro	\$1.00
Minersville, Pa. M. Grabancko	\$1.00
Philadelphia, Pa.	\$2.00
	<hr/>
	\$36.85

Rugsejo (September).

Pittston, Pa. dr. Moterų	\$9.00
Leviston, Mass. kuop.	\$16.50
Plymouth, Pa kuop.	\$11.50
Philadelphia, Pa. dr. Liet. Duk.	\$11.89
Waterbury, Conn, nauja kuop. II	\$5.00
Forest City, Conn.	\$22.50
Waterbury, Conn. kun. Žebrio	\$2.55
Scranton, Pa. įsir. V. Andriuszio	\$1.00
Grand Rapids, Mich.	\$5.60
Ansonia, Conn.	\$4.00
Mahanoy City, Pa. dr. s. J. K.	\$2.50
Elizabeth, N. J.	\$3.00

Luzerne Borough, Pa. \$18,63

\$113,67

ISZEIGA ISZ KASOS SUSIVIENIJIMO L. A.

Iszeiga Rugpjuczio (August).

American Type Founders kumpanijei už botkinsus, už sztiksus, už spilkutes ir kitus daiktus	\$4.86
New York Ink kumpanijei už 30 svarų atramento.	\$3.00
Megargee Brs. už popierą	\$4.00
T. Astramskui už redaktorevimą ir minimą koje maszinos per mensį Liepos (July).	\$34.00
T. Astramskui už sekretorevimą per men. Liepos	\$8.00
Sta. Astramskui už zecerevimą prie „Tėvynės“ per men. Liep.	\$30.00
S. Astramskui už ekstra darbą per Liepos menesį	\$8.00
Electrotype, kliszos „Tėvynių“	\$15.00
Megargee už popierą	\$16.00
	<hr/>
	\$122.86

Rugsejo (September) m.

T. Astramskui už redagavojimą „Tėvynės“ per Rugpjūtį men.	\$30.00
T. Astramskui už sekretorevimą per Rugpjūtį men.	\$8.00
Sta. Astramskui už zecerevimą per Rugpjūtį men.	\$32.00
Vin. Slavenu už darbą spaustuv. per Rugpjūtį men.	\$14.00
Už daiktus prie spaustuvės	\$3.22
Teriailienei aukos	\$5.52
J. Urbanikui randa nuo 18 Liepos ik 18 Rugpjuczio	\$14.00
Antienton Paper Co.	\$8.10
Už Certifikietus (Paliudijimus)	40.00
J. Urbanikui randa nuo 18 Rugp. ik 18 Rugsejo	\$14.00
	<hr/>
	\$168.84

Smulkmeniszka spaustuvės įneiga.

Sausio	\$20.98
Wasario	\$24.80
Kovo	\$32.75
Balandzio	\$22.70
Geguzio	\$16.50
Birželio	\$11.85
Liepos	\$19.10
Rugpjuczio	\$2.60
Rugsejo	\$5.74

Smulkmeniszka spaustuvės iszeiga.

Sausio	\$18.20
Vasario	\$22.99
Kovo	\$37.82
Balandzio	\$16.46
Geguzio	\$12.54
Birželio	\$15.55
Liepos	\$15.09
Rugpjuczio	\$16.29
Rugsejo	\$9.70

Chinijos gyventojai.

Ar gyventojai Chinijos yra vieni? Ar tas skaitlius keturi šimtai apie dvidešimtis asztuoni milijonai ir devini šimtai tukstanczių yra vienokios padermės, vienokius tur įprocius, ir tą pat civilizaciją? Visai ne!

Tikriejie chinczikai yra apgyvėnę pietinę dalį sziądieninės chinizkos vieszpatystės. Tie chinczikai ar sveitimžemiai, ar persikėlę isz siaurinio saulėleidžio, mokslas dą tą nėra pertikrines. Iszsirodo, jog buvo tai kada svetimžemiai riszantie tikrą „vidurinę vieszpatystę“ apsėdusę gyventojais paėjimo ne chinizko, chinczikai tuos žmones vadino „ketveriopais barbarizkais gyventojais“.

Ketveriopi barbarizki gyventojai“ dalinosi ant kitų smulkesnių padermių.

Didumenė isz jų puolė ir priēmė galingą anuometinę chinizką civilizaciją ir susiliejo isz palengvo su chinizkaja veisle.

Tautos Shamų ir Tihų nuo neatmenamų anuometinių laikų jau susilieję su chinizkoms padermėms suvis isztautėję. Mancų tauta budama stipresnė, laikėsi ilgiaus už pirmas, ir vis nepasidavė; nes ir garsus keleivis isz Venecijos Marco Polo raszė – kad pietinė Chinija apgyventa yra žmonėmis Mancais (Mancesais).

Isztautėjimas ten žmonių ik szių laikų nėra dą iszsibaigęs. Žmonės yra giminės indo–chinizkos, bet nuo tikrų chinų vis dą maž kiek skiresi.

Ant tautų tų užponavojo chinai fizizikai ir protizskai po visą placzią szalį. Chinizka liaudė lyginasi kaip du laszai vandenio kas link kunizsko budavojimo, kalbos, protizsko gabumo ir charakterio.

Tautos svėtimosios mongolai, turkmėnai ir tunguzai susiliejo su chinizkos giminės jure.

Mandžurai nors dar yra kliasa vieszpataujanti ant chinizkos szalies, bet ir juos toks pat padėjimas pasitiko kaip ir pirmuosius.

Chinai yra teip paplytę veislėje, kad jau nuo seniaus jiems su savo

veisle ankszta jų szalyje, ir jie nuo amžių kaip isz szaltinio plaukia, užpatapije svetur. XVII szimtmetije jie užpatapijo Formozą; toliaus jų įpediniai prasiplėtę traukė į Indijas, ant salų Malajiszkujų, Maluki, Borneo, ant salų Philipinizskų ir į Japoniją.

Paskesniuose laikuose deszimitimis ir tukstancziais užliejo jie Kaliforniją, Peru ir Australiją.

Chinczikai yra gabus protizskai ką ženklina jų kultura ir iszplėtojimas iszradimų; bet chinczikas aiptol nekenczia, ir paniekina perdėmai europėjiszką kultura.

Chinczikams neapkencziant isz fundamento europėjiszką kultura, pasisotinant savaije, pasijuto, kad kariaujant su mažytėle Japonija, pilnybėje buvo apkvailinti ir per japoniecius neskaitlingus sumuszti; dabargi teip pat apsidairę mato, kad jie ant savo vien gabumo betykodami, palydėjo geriausius portus į svetimas europiecių rankas, ir galop susilaukė net to, kad ju ciosorienė naszlė ir su ciosorium turėjo sprusti isz sostapilės lauk nuo kardo tų, kurių civilizaciją ir kultura szandijo.

Szanditie bent keno gabumą, bent keno prota be grynų patirimų, be apsižvelgimų yra vargas, nes pasirodo kartais, kad klaida su tuomi įsispraudzia.

Dalis chinizkos tikybos.

Kad chinczikai aiptol neapkenczia europėjiszkos kulturos, tai jie yra ir su tikėjimu pasilikę žemiausioje tamsybėje, kad isz kitų jų tikėjimo dalių turi žmogus dyvitis ir amžinai durniais vadinti.

Knyga „Ju – Li“ Londone iszversta ant anglizsko, raszta X szimtmetije pagal užtikrinimus Kontucyuszo, kuri raszo apie duszios padėjimą ir tarp kitko sako:

Kaip tik duszia iszeina isz kuno, palieka žemės gyvenimą, szėtonai ją pasigauna kaip galėdami, ir savoje kletkoje nesza smarkiausia greitybe į peklą. Ant peklos slankszczio pasitinka peklos dievas paskirimo, ir tas paskire bent pusen. Chinizska pekla

ėsanti padalinta ant daug skyrių. Kožname skyriuje, yra prezesas teiszdarystės tarpe daugybės sztabų asesorių. Kožnas skyrius sudija tam tikras paskirtas prasikaltėlių kategorijas: už žudystę, pliovojimą, vagystę, rustybę ir tt.

Bausmės chinizskoje pekloi yra visokeriopos; baisiauses smugis ir bausmė pasitinka melagius, ir juos specijalizskas szėtonas kankina be perstolio. Arsziauses skirstimas patinka klapatas kad randa duszią vieno svarumo darbuose geruose ir bloguose, tokiame atsitikime, dievas paskyrimo siunczia ją ant žemės vėl su privilegijom padaryti kokį labą idant persvert grieszną pusę; jaigu duszia neiszpildo, tai turi per visas eiles žmonijos valkiotis tik pazeistuose (koliekose), arba ligustuose žmonese.

Visi Chinijoje susirgėliai ir koliekos paskaitomi nuo žmonių vien tik už griesznikus kurie sugražyti ant žemės del atkentėjimų už pirmą gyvenimą.

Socijalistu protestas.

Lenkizski Vokietijos socijalistai Berline su energija užprotestavojo priesz apszvietos ministerį Studtovą kurs užgina lenkizskiems kudikiams mokslainėse naudotis prigimtoje kalboje išguldimu religijos.

Jie socijalistai sako: kad tėvinizka kalba moksle pradiniuose yra tai kulturos pirmystė privatiszkuose ar religijiszkuose žingsniuose, ir ministeris apszvietos tik užpuolą be kaltės daro lenkizskiems prusų žmonėms atimant prigimtą kalbą net religijos reikaluosė.

Szaukdami lenkus prie protestavojimo sako: „Szokime visi ir protestavokime ant skriaudėjų, ir išduokime brosziuoras vien tame reikale po vardu „Zamach ministra oswiaty na język polski“.

KLAI DOS PATAISIMAS.

Pagarsinime su padėkavone p. A. Je ciui už dovaną, buvo pasakyta dovan 550 knygelijų, turi buti 750.

Vakarinei jausmai.

Rymai tylei po vargų ant rankos
 Skaitydamas prakaito savo laszus,
 Rokuodamas kryžius dienos perleistus
 Yr vyrusius krauju szirdyje skausmus,
 Kaip-gi ant sviėto jam vargti sunku!
 It replėsę alpsta ugninė szirdis,
 It kletkoje mezgas jausmų įkurtų -
 Tik vienas liuosybej vilties spindulis.
 Duszia vargst kuno kankinta labai
 Szirdies valdo prieszas nelabais jausmais
 O ugni krutinės vėsina ledai;
 Tik lieka viltis dar ir ta su skausmais,
 Szendien nekartą pasaulė graži
 Mėgina jam kletką jausmų atrakint,
 Stebuklai teipogi gamtos įvairi
 Norėjo jo dusziai tylėti užgint
 Nors bet grožėjos plati jo akis
 Kaitruote kaitrajo krutinėj jausmas,
 „Tu Dieve galingas - sutverei tai vis“ -
 Szirdis pilna sopulių tarė tiktai.
 Dainos įkvėptos nedrįso skambėt.
 Ir duszia pažeista nuo panczių skaudžių
 Nuraudus nebeveikė nie prasznekėt
 Stebėties garsei isz Aukszcziausio darbu
 Nenuraminamas balsas vietos
 Tik szauk gylybej krutinės karsztos
 - Nurimk ! nepoilgo auszra užtekės
 Ir szviest ant dangaus dėl tavęs neparstos.
 Laukia! Atėjo, praeis szii naktis
 Bet rytas jam vėl kalinyje praszvys,
 Vėl duszia ant sopulių savo atmirs
 Jos diena iszauzstanti nenuramins
 Nuims saulė rasą nuo medžių, žolių
 Bet tik ne nuo raudanczių vis po akių;
 Tarp aszarų slinks ano metai visi,
 Jis verks, o isz skausmo jo džiaugsies kiti

Už prenumeratą „Tėvynės“ kurie
 skaito neprigulėdami į Susivieniji-
 mą, ir už apgarsinimus, pinginai
 reikia siųsti ant vardo;

T. Astramskas

Plymouth, Luz. Co. Pa.

Box 649

Pasarga.

Persikeldami skaitytojai į kitus
 miestus, reikalaudami „Tėvynės“
 parasykite adresą seną ir naują, pa-
 raszykite kokios kuopos sąnaris ar
 teip tik skaitytojas; mums butinai
 toks pažymėjimas yra reikalingas.
 Red.

Wincas Levanavicius,

LIETUVI SZKAS GRABORI US.

Užsijima laidotuvių reikalais, nusiduokite pas
 jį aprupjis viską kuogerliausiai ir teisingiausiai.

31 W. Coal str. Shendoah, Pa.

Zemlapis Lietuvos ir Latvijos.

Lietuviszkoje kalboje, atspausztas lotiniszkomis lite-
 roms, gaunamas pas Inzinierių A. Maciejevski
 Prekė 1 rubl. už exempl. su pristatymu; imant 10
 exempl. 20% rabato.

A. Maciejevski,

Nevski pr. n. 111 b. 73 PETERBURG Russ.

Susivienijimo Centralizsk s Komitet s.

Prezidentas Kun. A. Kaupas 114 Theodore st. Scranton, Pa.
 Vice-prezidentas V. Chmielauckas 231 E. Centre str. She-
 nandoah, Pa.

Sekretorius T. Astramskas P. O. Box. 649 Plymouth, Pa
 Kasierius Kaz. Radzevičius 121 E. Centre. str. Shendoah, Pa.
 Kasos apiekunai V. Stagaras 119 E. Centre str. Shendoah, Pa.
 ir T. Paukštys Pittston, Pa.

Ženklieliai! Ženklieliai!

Turime jau moterių ženklielius. Yra mažesni ir grazesni
 už vyriškus. Forma visai kitokia. Keno pati arba sesuo
 priguli prie Susivienijimo, tegul nuperka jai Susivienijimo
 ženklelį, o padarys puikiausį prezentą. Sidabriniai kaštuoja
 75 c., paauksuoti (rolled gold) \$1,20, auksiniai \$1,50.

Pranešame, kad paauksuoti ženklieliai ne yra panašūs į
 paauksuotus vyriškus ženklielius, ką po kelių nedėlių pajuošta
 arba nusišeria. Musų nesišers. Kas nori turėti ženklelį, te-
 gul prisiunčia pirmiaus pinigus: ant paziurėjimo ir ant bargo
 nesiunčiame nė vienam.

STELIUOKITE PAS KASIERIU.

K. RADZEVICZIU,
 121 E. Centre str. Shendoah, Pa.

F. S. Klinges.

Maliorius dekoracijų Bažnycziose.

Malevoja paveikslus (abrozus) del Bažnyczzių ypa-
 tingai del altorių, puikiai iszdabina bažnycziose sienas
 ir kitokias dekoracijas.

Adresas; F. S. KLINGES
 293 Carey ave.
 Wilkes Barre, Pa.

T. ANDRIUSZEVICZAJTE.

— DIRBA —

Arnotus, K runas ir visus
 bažnytinius parėdus,

— Teipogi —

Draugystems: Veliavas, Szarpas Kukardas.

Visa darba gerai pažystu. Lietuviszki ku-
 nigai ir lietuviszkos draugystės reikalaudami
 draugystems ar bažnytiniu iszdirbimu,
 raszykite pas mane klausdami prekių, o
 persitikrinsite kad mano prekes yra piges-
 nes ir darbas geresnis kaip lenku, asz savo
 iszdirbimus gvarantuuju.

Su Guodone,

T. ANDRIUSZEVICZAJTE 115 W. Division St., Chicago, Ill.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

*Mano Dirbtuve tapo
Apdovanota*

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiską išdirbimą.

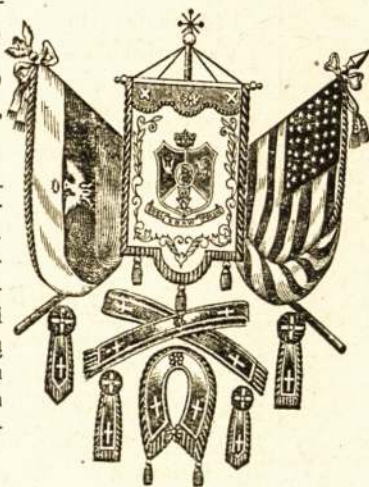

**KARUNŲ, SZARPU,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu už garbę apreikšti guodiniams Kunjgams ir guodotin. Draugystėms, kad aš dirbu visus augszcziaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei**, nes per 30 metų užsiimdama išdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu viską padirbti pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

K. Radzeviczius!

Puikiausia visam Shenandoah'ri,
RESTAURACIJA.

Tris syk ant dienos **KARSZTI UŽKANDZIAI**, o teip visada szalti dykai. Geriausi ir pigiausi **PIETUS**, viskas szviežia: **CIGARAI** pirmos klesos. Priegtam kožnas lietuvys ras **SZIRDINGA RODA** kiekvienam reikale. O ir **PINIGUS MAINO** ir siunczia į **LIETUVA** ir į kitas dalis svieto.

121 E. Centre str,
SHENANDOAH, PA.

V. Chmieliauckas

E. CENTRE STR.
SHENANDOAH, PA.

Užlaiko didelę **krautuve cigarų, vyno** ir visokių **likierių**, o pardavinėja pigiaus nēkaip svetimtaucziai, kurie užlaiko pūlkus agentų nutukusių už lietuviszkus pinigus.

Taigi vyrai susipraskime, ir duokime uždirbti saviszkiui!

Temikite gerai!

Ant S. Main str. einant isz miesto Penssilvanijos dypo po deszinei pusei, yra Saliunas su paraszu ant lango **K. Gaudinskas**, nepamirszti turim jog saliuninkas yra bjauriai suzeistas mainose, nukirsta viena ranka; todėl norint iszsigert stiklą gintariszko alaus, užekite pas **Gaudinską**, nes jo vienintelis tik ame duonos kėsnis kaipo koliekos.

Centraliszka uzeiga pas Andriu Aleksina.

300 E. Centre str. SHENANDOAH, PA

Ramus tai ir pasznekamam lietuvi kurs moka priderancziais su savais apsi-eiti.

Ten geriaus kur ramiaus,
Alus kriszpolinis, sznapsas ruginis
Oisteriai skanus kepti ir žali.

Sios knigos yra gramamos S. L. A. Spaust.

Budas senovės lietuvių ir žemaičių	50c.
Istorija Europos	15
Kražių skerdynė	5
Padėjimas lietuvių tautos rusų vieszpatystėj 35 (Ta pati kniga maskoliszkoj kalboj .. \$1,00)	
Kristijono Donelaiczio rasztai (eilės)	40
Medega mūsų tautiszakai vaistinikystai ...	40
Medega Sim. Daukanto bijografijai	80
Pajauta, (pasaka isz Lietuvos istorijos) ..	60
Naktys (eilės) E. Youngo, vertė L. Ivins.	15
Pavasario balsui, (eiles Mairionio)	15
Kanklės, (eilės ir dainos)	15
Jonas isz Kempės ir Szilka, (eilės)	15
Gipsinis Jotis ir Per kytrumą, (pasakos),	15
Zentas del parodos (komedija), vertė Sel..	15
„Tėvynė“ 1896 metų, visi numerai	100
„Tėvynė“ 1897 metų, visi numerai	1,50
„Tėvynė“ 1898 metų visi numerai	1,50
„Tėvynė“ 1899 metų visi numerai	1,50
Kun. A. Burba, jo gyvenimas ir darbai ..	25
Istorija szventa seno ir naujo įstatymo ...	50
Prilips Ožys liepto galą (Drama 5 aktuose 2)	15
Mainieris ir leberis	20
Diedai ir Gražina	30
Trumpi Atsakymai priesz Religiją	20
Dogmatas apie Pragarą	15

Spaustuve

Susivienijimo Liet. Amer.

Gerai, greitai ir pigiai atlieka visokią drukuriszką darbą: drukuoja knygas, visokius tikietus, konstitucijas, cirkuliorus, gromatas, bylas, plakatus, visiting cards, business cards, abelnai atlieka visokią drukuriszką darbą, kokio tik kam pri-reikia. Turint kas del drukavimo ka nors, meldžiam atsi-szaukti ant szio adreso:

T. Astramskas,
P. O. Box. 649
PLYMOUTH, LUZ. CO. PA.

Už 1 dol. 66 laksztus literatiszko turinio davė 1899 m.

Tevynes Sargas

V metai stovįs ant sargybos Lietuvų tau-tos: szviešos, tikybos ir kalbos. Adresas:

JURGIS LAPINAS,
TILSIT. GERMANY

ZINYCZIA.

Mokas už kiekvieną num. Tuodu laik-raszcziau spaudina nežinomus **Vyskupo M. Valancziaus.**

Alex Maslauckas.

Geras ir prieteliszkas mus žmogus užlaiko gerus gerymus, ir yra gana dorus ir pasznekamam lietuvis. Pas jį iszpuola atsilankyti.

Ant W. Main ulyczios, Plymouth, Pa.